

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jiřího Vyvadila a JUDr. Radana Malíka v právní věci stěžovatelů **a) E. N.**, **b) nezl. V. N.**, zastoupený stěžovatelkou a) jako zákonnou zástupkyní, zastoupeni Mgr. Annou Michalcovou, advokátkou se sídlem v Praze 7, Antonínská 4, za účasti **Ministerstva vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 9. 2004, č. j. 5 Az 12/2004 – 37,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 29. 9. 2004, č. j. 5 Az 12/2004 – 37, byla zamítnuta žaloba stěžovatelů proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 4. 12. 2003, č. j. OAM-2368/VL-20-P08-2002, jímž nebyl stěžovatelům udělen azyl pro nesplnění podmínek podle § 12, 13, odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“) a zároveň bylo rozhodnuto, že se na ně nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 citovaného zákona. Z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že městský soud dospěl k závěru, že z tvrzení stěžovatelů i obsahu zpráv založených ve správním spise nevyplývá, že by stěžovatelé splňovali podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a), b) zákona o azylu, tj. že by byli ve vlasti

pronásledováni či se oprávněně obávali pronásledování z důvodu, které toto ustanovení zakotvuje. Ztotožnil se proto se závěrem ministerstva, pokud se týče jeho výroku o neudělení azylu stěžovatelům. Stěžovatelé dovozovali důvody pro udělení azylu z fyzického napadení stěžovatele b) mladíky a následnými telefonickými výhružkami zřejmě ze strany příbuzných útočníků. Měli za to, že se napadení dělo se souhlasem orgánů moci Kazachstánu. Městský soud se však s tímto názorem stěžovatelů neztotožnil. Ze skutečnosti, že ve vyšetřování nastaly průtahy a nebylo ani po delší době ukončeno a viníky se nepodařilo usvědčit, ani ze skutečností, které toto vyšetřování provázely (výměna osob vyšetřovatelů, ztráta důkazních materiálů včetně lékařské zprávy, nečinnost vyšetřovatelů apod.) nelze vyvodit závěr, že by kriminální činnost soukromých fyzických osob (fyzické napadení, telefonické výhružky) byla prováděna, podporována či trpěna státními orgány země původu ani závěr o neschopnosti státu zajistit před tímto jednáním odpovídající ochranu. K takovému závěru nelze dospět ani po posouzení tvrzených skutečností ve vztahu k informacím o situaci v Kazachstánu, byť z těchto informací vyplývá řada závažných nedostatků v práci státních orgánů. Ze zprávy ministerstva zahraničních věcí ze dne 3. 3. 2003 založené ve správním spisu vyplývá, že většina policistů je kazašské národnosti a nevylučuje se ani možnost, že pokud osoby nekazašské národnosti oznamují trestnou činnost prováděnou na nich Kazachy, jsou policií odmítáni, popřípadě i zastrašováni, avšak zároveň se v ní konstatuje, že tyto jevy nemusí být národnostního charakteru, neboť často jde o nedostatek aktivity v důsledku neposkytnutí bezprostředního zisku (úplatku). Městský soud rovněž dospěl k názoru, že není zapotřebí provést dokazování o dalších skutkových okolnostech, kterých se stěžovatelé dovolávají, a to konkrétně lékařskou zprávou o ošetření stěžovatele b), neboť je nesporné, že byl fyzicky napaden, byl ošetřen a léčen, a policejní zprávou, neboť je nesporné, že oznámení o napadení bylo učiněno, věc byla vyšetřována a vyšetřování dosud neskončeno. Navíc soud provedení těchto důkazů nemohl uskutečnit, neboť mu nebyly ani předloženy.

Stěžovatelé se v kasační stížnosti dovolávají stížního důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tj. nesprávného posouzení právní otázky soudem a důvodu podle písm. b) citovaného ustanovení, tj. že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vychází, nemá oporu ve spisech a též proto, že při zjišťování skutkové podstaty byl v ustanoveních o řízení před správním orgánem zákon porušen takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a konečně stížního důvodu podle písm. d) citovaného ustanovení, tj. nepřezkoumatelností spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí. Konkrétně pak naplnění těchto důvodů spatřovali v tom, že městský soud rozhodoval pouze na základě obecných informací o situaci ve vlasti stěžovatelů a nepřihlédl k tomu, že ministerstvo nepřistupovalo k jejich žádosti individuálně a citlivě. Dovodili, že splňovali podmínky udělení azylu podle § 12 písm. a), b) zákona o azylu. Poukázali rovněž na ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu, ze kterého vyplývá, že pronásledování bylo trpěno úřady ve státě, jelikož tento stát nebyl schopen ani ochoten zajistit ochranu před takovým jednáním. Městskému soudu rovněž vytýkali, že v odůvodnění konstatuje, že svá tvrzení nepodložili důkazy, které by jejich pravdivost potvrdily či vyloučily, ale s ohledem na jejich pobyt v České republice nemají možnost osobně opatřit a zajistit důkazy. Mají za to, že byla prokázána souvislost mezi fyzickým napadením a telefonickými výhružkami a státními orgány a že došlo k tiché podpoře státu takového jednání. To vyplývá i ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí ze dne 3. 3. 2003, kterou městský soud v odůvodnění konstatuje, a která obsahuje sdělení, že většina policistů je kazašské národnosti a nevylučuje možnost, že pokud osoby ruské národnosti oznamují

trestnou činnost prováděnou na nich Kazachy, jsou policií odmítány popřípadě zastrašováni. Proto se stěžovatelé domáhali zrušení napadeného rozsudku a požádali, aby jejich kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek.

Ministerstvo ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhlo její zamítnutí, když dospělo k závěru, že situace stěžovatelů může být v zemi jejich původu do jisté míry problematická, avšak na ochranu svých zájmů měli využít všechny zákonné prostředky ochrany, které právní řád země původu stěžovatelů zná, což však neučinili. Proto jejich tvrzení, že země původu (Kazašská republika) není schopna ani ochotna zajistit ochranu před jednáním soukromých osob, považuje za účelová.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., v rozsahu a z důvodu, které uplatnili stěžovatelé v kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud především pokládá za nutné zdůraznit, že azylové řízení je nutno považovat za zcela mimořádný institut sloužící k ochraně cizinců, kteří pociťují důvodnou obavu před pronásledováním v zemi svého původu. Právě důvodnost pronásledování, tedy naplnění zákonných podmínek stanovených zákonem o azylu, je kritériem pro posuzování žádosti. Azyl jako právní institut není, a nikdy nebyl, univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, třeba i surovým, hrubým a těžce postihujícím jednotlivce nebo i celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem přesně vymezeny, jsou poměrně úzké a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv tak, jak jsou v různých listinách a chartách uznávána.

Stěžovatelé v kasační stížnosti především namítají, že městský soud pochybil, když dovodil, že ministerstvo podrobně a srozumitelně rozvedlo své úvahy, neboť mají za to, že nebylo přistupováno k jejich žádostem o azyl individuálně. Nejvyšší správní soud toto pochybení městského soudu neshledal. Jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozsudku, na jehož obsah se odkazuje, městský soud se podrobně zabýval okolnostmi, za kterých došlo k napadení stěžovatele b), v průběhu vyšetřování. Námitka, že by ministerstvo neposuzovalo žádost stěžovatelů individuálně je lichá a rovněž městský soud se okolnostmi příběhu stěžovatelů podrobně zabýval. Proto Nejvyšší správní soud tuto námitku neshledal důvodnou.

Rovněž nemůže Nejvyšší správní soud shledat důvodnou námitku, že byla prokázána souvislost mezi napadením stěžovatele b) a činností soukromých osob na straně jedné a činnosti orgánu státní moci na straně druhé. Na tomto závěru nic nemění obsah zprávy Ministerstva zahraničních věcí ze dne 3. 3. 2003, ze které, jak správně městský soud konstatoval, mimo jiné vyplývá, že obecným rysem policie je, že nedělá něco, z čehož jí neplyne bezprostřední zisk. Ze samotného faktu, že došlo k průtahům, výměně vyšetřovatelů, ztrátě lékařské zprávy, proto nebylo možné dovodit, že by v projednávané věci byla tato činnost aktivně podporována orgány státu.

Stěžovatelé dále namítali, že z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že je jim vytýkáno, že nepředložili důkazy, kterými by prokázali, případně vyvrátili, svá tvrzení, z nichž dovozují pronásledování z azylových důvodů. Ani tato námitka není důvodná, když městský soud naopak zdůrazňuje, že ani předložení těchto zpráv by nezměnilo závěry

o tom, že tyto skutečnosti nejsou právně relevantními důvody pro udělení azylu, když navíc ani ministerstvo je nezpochybňuje.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem podle § 109 odst. 1 s. ř. s.

O stěžovateli podaném návrhu, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud nerozhodl, protože věc byla vyřízena přednostně v souladu s ustanovením § 56 ve spojení s § 120 s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatelé v řízení úspěch neměli a ministerstvu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. července 2005

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu